

“

La idea de la veu i de la perspectiva m'interessa molt, perquè cada manera de mirar el món i d'explicar-lo o de percebre'l és diferent.

M'interessa molt aquesta Rodoreda tan punk, tan atrevida [...]. De la Víctor Català m'interessen sobretot els mons i els paisatges que construeix.

”

teressos poden ser infinits i t'has de posar a buscar-los, a investigar-los i a desenvolupar-los. En el meu taller, la premissa era treballar molt i reunir material de tota mena a partir del qual s'havia de veure quin projecte es volia construir. En aquell moment no escrivia, però sí que em va servir per a treballar i donar importància a tot el que és el procés, la part d'investigació i la llibertat de treball.

És una mica llançar-se al buit...

Sí, però en el moment en què aprens a confiar en tu mateix, en els teus interessos, i a donar-te que tan important serà l'arribada a port com tot el camí fet per arribar-hi, aleshores és quan veus que aquest procés és molt important, pel que té de vital, de divertit, d'excitant. M'interessa i m'agrada molt i penso que l'aniré fent servir sempre més.

Sempre hi guanyes.

Totalment. A més, el procés de treball et porta a llocs que no sabies que existien o que potser no t'interessaven, però que obriran possibilitats de nous projectes. També m'interessa molt la idea d'escoltar el projecte i mirar-lo des de fora, com una globalitat en què caben moltes possibilitats per entendre cap on més vols anar; per exemple, en el cas de *Canto jo i la muntanya balla*, en el moment que em poso a reflexionar al voltant de la idea de la veu i de la perspectiva, tot un seguit de possibilitats que en un primer moment no havia ni vist van apareixent i acaben essent molt importants per al llibre, com atrevir-me en un moment determinat a escriure un capítol des de la perspectiva d'uns bolets, que surten d'una veu molt comunitària, des de terra; o com el fet que gairebé tot un capítol estigui escrit en vers perquè un dels personatges és un poeta, o que un altre estigui escrit en castellà...

La idea de la veu i de la perspectiva m'interessa molt, perquè cada manera de mirar el món i d'explicar-lo o de percebre'l és diferent; cada llengua té una manera de posar nom a les coses i d'organitzar-les per poder explicar el món; per tant, cada llengua és una manera diferent de comunicar-se i d'entendre, de representar, també de dir. Per exemple, té molt de sentit que de cop i volta el capítol de la Paloma sigui en castellà, o que apareguin els dibuixos de la muntanya, perquè es transmet coneixement a través de les imatges. Quan et poses a pensar davant de la pàgina en blanc, totes aquestes coses no surten, venen després, al llarg del procés de reflexió que et porta a trobar sentit als camins que vas fent.

És una postura molt vital, aquesta; tu ho ets molt. I potser també més observadora, com d'estar en vella, de preguntar-se «què vol la natura».

Totalment. I el que em dius m'ha fet pensar que, mentre escrivia el llibre, m'imaginava com si el vessant o la muntanya on transcorre gairebé tot conservés el rastre de totes les coses que hi havien passat abans. Ho he dit més d'una vegada: és com si els llocs estiguessin recoberts de capes, talment com estrats geològics, on s'han dipositat anècdotes, històries que han passat allà al damunt; i pensar que una mateixa història es pot explicar de moltes maneres diferents i es pot viure també de moltes maneres, depèn només de qui la visqui.

El llibre juga una mica a anar mirant totes aquestes capes, intentant entendre-les, situar-les. Tenim tendència a menysprear l'anècdota quan, de fet, la vida és feta d'anècdotes. A mi m'encanten, les anècdotes; són absolutament simbòliques i metafòriques.

En els teus llibres, i sobretot en la darrera novel·la, hi ha un treball de llengua molt interessant, molt potent. És un treball de reivindicació, també. De buscar les paraules exactes, paraules del lloc, però vives.

El tractament de la llengua està relacionat directament amb el llibre. A mi m'agraden molt les històries, les paraules, i les maneres de dir; jo vaig sempre amb les orelles aixecades procurant caçar històries, però no solament històries, sinó també mots i expressions. Tenim paraules exageradament boniques i precises i m'interessa molt jugar-hi, fer-les servir i mastegar-les a la boca, no solament als diccionaris. I la majoria de les que escric al llibre les faig servir, excepte alguna d'ús concret a la vall de Camprodon, com cofinejar, que vol dir xafardejar; o quan en un capítol utilitzo el català del Vallespir, perquè un personatge ho demanava. De fet, tots aquests jocs amb les paraules estan molt relacionats amb el joc de veus, de perspectives, que dèiem; cadascú entén el món d'una manera diferent i cada paraula és una manera de mirar-lo.